

Kalkulacje rolnicze

Rzepak ozimy

Rzepak to opłacalna i rozwojowa w warunkach Polski uprawa, która wysoko plonuje na dobrych stanowiskach. Należy do najważniejszych uprawianych roślin w kraju.

Tegoroczne straty ozimin były mniejsze w porównaniu z rokiem ubiegłym, jednak jak podaje GUS najbardziej dotknęły rzepak i rzepik. Powierzchnia zaorana spowodowana stratami zimowymi i wiosennymi wyniosła 7 tys. ha powierzchni zasianej, co stanowi 0,9% zasiewów. W porównaniu z rokiem ubiegłym było to 45 tys. ha. Zgodnie z szacunkami powierzchnia zasiewów rzepaku ozimego pod zbiory w roku 2019 wynosi około 740 tys. ha, tj. około 5% mniejsza niż w roku ubiegłym.

Wg szacunków GUS pomimo tegorocznej suszy zbiory rzepaku i rzepiku będą wyższe niż w roku ubiegłym i wyniosą 2,3 mln ton. Jednak deficyt wody, jaki był w kwietniu i maju spowodował słabe rozgałęzienie roślin oraz niewykształcenie łuszczyń w górnych częściach pędu, co przyczynia się do pogorszenia jakości nasion.

Jak podają analitycy na giełdzie MATIF cena rzepaku od najwyższej w sierpniu 2018 na poziomie 384,25 euro (1 660,73 zł) systematycznie

malala aż do marca 2019 r. do poziomu 351,5 euro (1 519,18 zł). Z kolei od marca notuje się wzrost cen – najwyższa cena w lipcu 2019 r. wyniosła 379 euro (1 638,01 zł). Wg Ministerstwa Rolnictwa średnia cena rzepaku w czerwcu wyniosła 1 586 zł, o 5% mniej niż w styczniu br. i o 4% więcej niż w czerwcu roku ubiegłego. Jednocześnie olej rzepakowy rafinowany niekonfekcjonowany sprzedawano w czerwcu po 3 347 zł, tak samo jak w miesiącu poprzednim, jednak o 4% drożej niż w roku bieglým.

Obecnie wg danych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego cena skupu rzepaku ozimego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego kształtuje się na poziomie 153 zł/dt. W lipcu minimalna cena wyniosła 145 zł/dt, a maksymalna 155 zł/dt.

Tabela zawiera kalkulację uprawy 1 ha rzepaku ozimego wg cen brutto ziarna i środków do produkcji opracowaną na podstawie publikacji „Kalkulacje rolnicze” wydanej przez KPODR w Minikowie.

Kalkulacja uprawy 1 ha rzepaku ozimego przy różnych poziomach intensywności

Lp.	Poziom intensywności Wyszczególnienie	Niski 20 dt/ha	Średni 30 dt/ha	Wysoki 40 dt/ha
A	Wartość produkcji	3 905	5 385	6 865
	Nasiona rzepaku ozimego 148 zł/dt	2 960	4 440	5 920
	JPO ¹⁾	945	945	945
1.	Materiał siewny	218	218	218
2.	Nawozy mineralne	1 191	1 488	1 872
3.	Środki ochrony roślin	452	749	811
B	Koszty bezpośrednie (1+2+3+4)	1 862	2 456	2 901
C	Nadwyżka bezpośrednia (A-B)	2 044	2 930	3 964
4.	Usługi ²⁾	416	480	512
5.	Praca maszyn własnych	399	433	448
6.	Pozostałe koszty ³⁾	407	407	407
D	Koszty pośrednie (4+5+6)	1 521	1 619	1 666
E	Koszty całkowite (B+D)	3 383	4 074	4 567
F	Koszt jednostkowy (zł/dt)	169,1	135,8	114,2
G	Dochód rolniczy netto (C-D)	523	1 311	2 298

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Kalkulacji rolniczych” KPODR Minkowo

¹⁾ – jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenianie, płatność dodatkowa,

²⁾ – kombajnowanie,

³⁾ – utrzymanie budynków, podatki i ubezpieczenia, pozostałe koszty.

Źródło: GUS, MRiRW
Malwina Krzemień-Borkowska
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Fot. M. Rząsa